

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์และสภาพปัญหาปัจจุบันในสังคมไทย การพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมา เน้นการเร่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีการดำเนินชีวิต ความเจริญทางเศรษฐกิจกระจุกตัวอยู่เฉพาะเมืองใหญ่การพัฒนาที่ขาดความสมดุล โดยมุ่งสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วแต่ประการเดียว ทำให้บุคคลและสังคม รวมทั้งโครงสร้างและกลไกการบริหารและการจัดการต่าง ๆ ปรับตัวตามไม่ทัน เกิดความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับการพัฒนาทางจิตใจ ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมมากมาย อย่างน่าวิตกกังวล การพัฒนาที่ตัดขาดจากรากฐานทางวัฒนธรรมของตนเอง ก่อความเสียหาย เกิดผลกระทบรุนแรงต่อการพัฒนาคนหลายด้าน ประกอบกับกระแสวัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามา บวกกับกระแสโลกาภิวัตน์ ปัจจุบันระบบข่าวสารและการติดต่อที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความขัดแย้งและสับสนในเรื่องความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บทบาทหน้าที่ มีการเอาวัดเอาเปรียบ เพื่อการเป็นผู้ชนะ แข่งขันชิงดีชิงเด่นอย่างขาดการประนีประนอมและเกื้อกูลกัน จนทำให้ระเบียบวินัย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนในชาติถูกละเลย ภูมิปัญญาไทยและลักษณะความเป็นไทย ถูกกระแสวัฒนธรรมไทยสมัยใหม่รุกราน ครอบงำจนวัฒนธรรมไทยถูกลดคุณค่า และกลายสภาพอ่อนแอลง สถาบันทางสังคมต่าง ๆ ได้แก่ ครอบครัว การศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และการศาสนา ไม่ได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ของตนตามบทบาทอันแท้จริง การควบคุมทางสังคมเป็นไปอย่างไม่เข้มงวด ไม่กระตุ้นให้คนปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ไม่ให้รางวัลเด่นชัดแก่ผู้ปฏิบัติชอบ และไม่ลงโทษอย่างจริงจังแก่ผู้ฝ่าฝืน

การที่ประเทศไทยจะสามารถก้าวไปสู่การพัฒนา ให้ทัดเทียมกับนานาชาติได้อย่างเหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และก้าวเข้าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น ส่วนหนึ่งจำเป็นต้องพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านสังคมวัฒนธรรม อันเป็นผลรวมของสิ่งดีงาม ที่มีอยู่ในสังคมที่เกิดจากการสั่งสม ต่อยอด ร่วมกันของคนในสังคมขึ้นมาเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา วิถีชีวิต และภูมิปัญญา ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เหล่านี้ไม่เพียงเป็นเอกลักษณ์ที่ บ่งบอกความเป็นไทยเท่านั้น หากยังแสดงถึงเอกลักษณ์ และตัวตนของภูมิภาคเอเชียด้วย อันเป็นผลจากการที่ประเทศไทย มีที่ตั้งที่เป็นศูนย์กลางระหว่างภูมิภาค เป็นสังคมที่รับความหลากหลายและความแตกต่างทางวัฒนธรรม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมของตนได้อย่างกลมกลืนและเหมาะสมมาแต่อดีต

จนถึงปัจจุบัน ซึ่งนับเป็นจุดแข็งและโอกาสสำคัญในการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมไทยให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และตั้งอยู่บนศักยภาพของการพัฒนาตามที่ได้มีการทบทวน และกำหนดทิศทางอย่างชัดเจนไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2544-2549 ว่าจะต้องพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (กระทรวงวัฒนธรรม, 2547, หน้า 1-12) และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การดำเนินการในระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ได้มุ่งการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ครอบคลุมการพัฒนาคนใน 3 เรื่องที่สำคัญ คือ ความรู้คู่คุณธรรม การเสริมสร้างสุขภาวะ และการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข (กระทรวงวัฒนธรรม, 2547, หน้า 3)

จากยุทธศาสตร์การดำเนินงานข้อที่ 1 ของกระทรวงวัฒนธรรมกำหนดให้: รักษา สืบทอด วัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคงโดยได้เสนอแนวทางการดำเนินงานไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิจัย อนุรักษ์ ให้เป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. ส่งเสริม พัฒนา สืบทอด ภูมิปัญญาไทย

ปัญหาการทอดทิ้งวัฒนธรรมของตนเอง และการยอมรับวัฒนธรรมต่างชาติ กลายเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทย สิ่งเหล่านี้ยังคงเป็นคำถามซึ่งเป็นที่สงสัยว่า เป็นเพราะความไม่เข้มแข็งในวัฒนธรรมของตนเอง ความไม่เข้มแข็ง ภาคประชาชนที่ขาดความรู้ที่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง หรือการละเลยการถ่ายทอดวัฒนธรรม ความรู้ และวิธีการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของตนเอง (สุพัตรา ชาติบัญชาชัย, 2549, หน้า 7) กระทรวงวัฒนธรรมเสนอกิจกรรมการดำเนินงานให้เชิดชูวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดต่าง ๆ ส่งเสริม พัฒนา สืบทอด ภูมิปัญญาไทย การจะสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรม โดยพิจารณาจากรากเหง้าเอกลักษณ์ไทย สิ่งแรกที่สำคัญที่สุดคือ ภาษา (Language) ภาษาไทยเป็นภาษาที่คนไทยใช้ในการติดต่อสื่อสารบอกความต้องการของแต่ละบุคคล หรือใช้ในการเจรจาต่อรองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภาษาและสำเนียง ในแต่ละท้องถิ่น อาจมีความแตกต่างกันตามสภาพความเป็นอยู่ วัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งมีการสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษในอดีตจนถึงปัจจุบัน อาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือรักษาสภาพเดิม ไว้ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างหลายประการ วิวัฒนาการของมนุษย์ที่สามารถใช้ภาษาได้ตอบกันในเชิงสร้างสรรค์และในเชิงสุนทรียศิลป์ ได้แก่ “เพลงพื้นบ้าน” เป็นศิลปวัฒนธรรมแขนงหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยภูมิปัญญา เพื่อประโยชน์ในการสร้างความสุข ในการดำรงชีวิต เพลงพื้นบ้านเป็น

ส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของชาวบ้านแต่ละท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน เป็นวรรณกรรมของชาวบ้าน ถือกำเนิดในสังคมระดับชาวบ้าน จึงมีความเรียบง่ายทั้งด้าน บทคล้องจองและท่วงทำนอง ทั้งยังมี ลักษณะเฉพาะถิ่นปรากฏอยู่ด้วยสมควรที่จะอนุรักษ์ สืบสนุน พื้นฟู “เพลงพื้นบ้าน” โดยเฉพาะ “เพลงโหม่งฟาง” ของจังหวัดตราดซึ่งเป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ในอดีต เคยตกเป็นเมืองขึ้นของ ฝรั่งเศส และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะรัฐบาล สยามเจรจากับรัฐบาลฝรั่งเศสเพื่อยกดินแดนบางส่วนของสยามแลกกับการได้พื้นแผ่นดินจังหวัด ตราดคืนมา มีวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ความศรัทธา อาจมีความทันสมัยหรือค่านิยมของ ต่างชาติผนวกรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นที่น่าสนใจและน่าจับตามองยิ่งนัก ทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยว อันสวยงาม โดยเฉพาะสภาพภูมิศาสตร์ที่รวมเกือบทุกสภาพในเมืองไทยเข้าไว้ด้วยกัน มีทั้ง ภูเขา น้ำตก ทะเล เกาะใหญ่น้อย เป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่เชื่อมต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ตั้งอยู่สุดเขตแดนภาคตะวันออก เป็นแหล่งอาหารทะเลสดที่หาได้ง่ายจากท้องทะเลไทย เป็นเมือง เล็ก ๆ แต่รายได้เฉลี่ยสูงใกล้เคียงกับเมืองใหญ่อีกหลายจังหวัด เป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชาวตราดตลอดทั้งปี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สืบค้นจากหลักฐานทางวิชาการ และจากการสัมภาษณ์ศิลปินพื้นบ้าน พบว่า จังหวัดตราดยังม ีการร้องเพลงพื้นบ้าน แต่ที่ปรากฏเป็นเอกสารมีอยู่น้อยมาก

เนื่องจากเพลงพื้นบ้านเป็นงานสร้างสรรค์ที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิดของชาวบ้าน เพลงพื้นบ้านจึงสามารถประมวลเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สังคมวัฒนธรรม ตลอดจนอารมณ์ ความรู้สึกอันแสดงถึงโลกทัศน์ของชาวบ้าน และบรรยากาศของหมู่บ้านไว้ใน เนื้อหาบทเพลงนั้นด้วย บทเพลงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดนตรี จึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวบ้าน ผู้เป็นเจ้าของบทเพลงโดยตรง การศึกษาเพลงพื้นบ้านของกลุ่มชนต่าง ๆ นั้น นอกจากจะเข้าใจ บทบาทหน้าที่ทางสังคมของเพลงพื้นบ้านแล้ว ยังทำให้เกิดความเข้าใจกลุ่มชนเจ้าของบทเพลงได้ดียิ่งขึ้น เพราะการศึกษาศิลปะพื้นบ้านจะต้องศึกษาในบริบททางสังคม ในฐานะที่ศิลปะนั้นเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ชาวบ้านไทยใช้วิธีสืบทอดบทเพลงของตนจากปากต่อปาก จากรุ่นสู่รุ่น โดย อาศัยการจดจำ จึงไม่มีการบันทึกถึงกำเนิด ประวัติความเป็นมา และระเบียบวิธีในการร้อง การเล่น แต่ก็เป็นที่ยอมรับและมีการสืบทอดกันอยู่ในท้องถิ่นของตน ด้วยเหตุนี้นักวิชาการจึงกล่าวถึง ความหมายของเพลงพื้นบ้านว่า คือ เพลงที่ชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ประดิษฐ์เนื้อหา ท่วงทำนอง และลีลาการร้อง เป็นแบบแผนตามความนิยมของท้องถิ่นตน (ศิริพร วิริยะฐาน, 2531, หน้า 38-40) “เพลงโหม่งฟาง” ของจังหวัดตราด เป็นเพลงที่เคยมีบทบาทต่อสังคม แต่พบว่าสถานการณ์ ในปัจจุบันกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต หาผู้ร้องได้ยาก กำลังจะสูญหายไปท่ามกลางความล่มสลายของ สังคมเกษตรกรรม และผู้ที่ร้องได้มีความพยายามจะปรับเนื้อหาให้เข้ากับยุคปัจจุบัน พยายาม

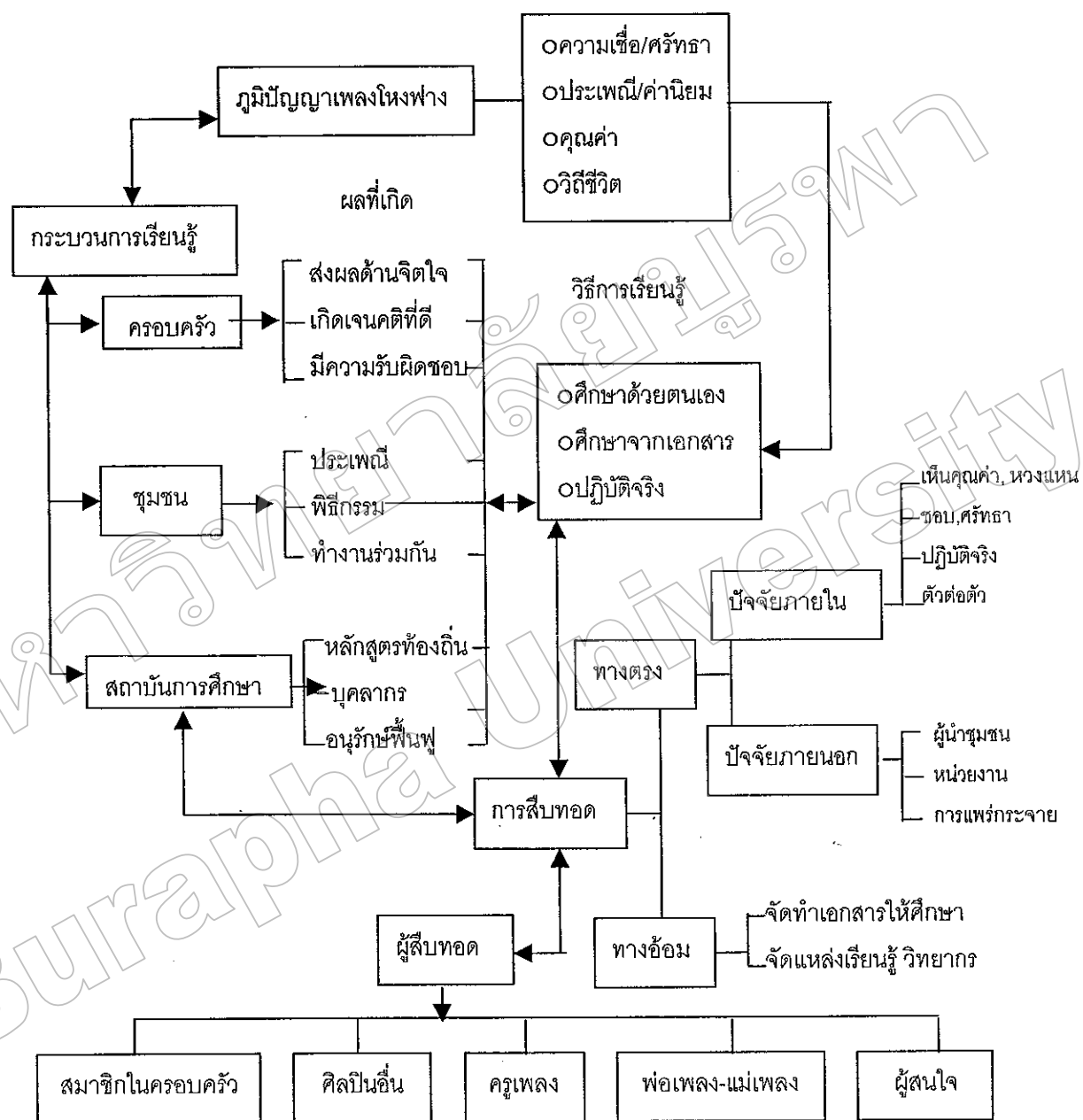
ให้เพลงมีการดำรงอยู่ไม่ให้ตายหรือสูญไป และเพื่อประโยชน์ในการศึกษา อนุรักษ์ สืบทอด พื้นฟู ส่งเสริม รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลากรในท้องถิ่นให้รักภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นตน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้หน่วยงาน สถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของ เพลงพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และนำเพลงพื้นบ้านบรรจุเข้าไปในหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหน และมีความพยายามที่จะเรียนรู้จนเกิดทักษะ สามารถ สร้างเครือข่าย กระจายความรู้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดตราด ดังคำกล่าวของ ปราณี วงษ์เทศ (2525, หน้า 47) ที่ว่าปัจจุบันพ่อเพลงแม่เพลงส่วนใหญ่อยู่ในวัยชรา คนรุ่นใหม่ไม่สนใจ ร้องและฟังเพลงพื้นบ้าน จึงขาดการสืบทอดจากพ่อเพลงแม่เพลงรุ่นเก่ามาสู่รุ่นลูกหลาน โอกาส ที่เพลงพื้นบ้านจะสูญสิ้นไปจากสังคมหมู่บ้านจึงมีแนวโน้มสูงมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา สำนวน และรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นการส่งเสริมพื้นฟู ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อสร้างเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น พัฒนา สร้างสรรค์เป็นต้นแบบให้แก่ชุมชนรุ่นหลัง ได้ศึกษา กระบวนการเรียนรู้และการสืบทอด ก่อนที่จะเลือนหายไปพร้อมกับความเจริญยุคใหม่ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมายของการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลง โหงฟาง” ของชุมชนอำเภอมะนัง จังหวัดตราด
2. เพื่อศึกษาประสบการณ์ในการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลงโหงฟาง” ของชุมชนอำเภอมะนัง จังหวัดตราด
3. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้และการสืบทอด “เพลงโหงฟาง” ของชุมชนอำเภอมะนัง จังหวัดตราด
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลงโหงฟาง” ของจังหวัดตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือจังหวัดตราด

2. ขอบเขตประชากร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

2.1 ศิลปินพื้นบ้าน พ่อเพลง แม่เพลง และครูเพลง ที่มีความรู้และประสบการณ์ ในการร้องเพลงโหม่งฟาง ได้แก่ ศิลปินพื้นบ้าน

2.2 ผู้ทรงภูมิปัญญาสาขาศิลปะการแสดง สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขา การละเล่นพื้นบ้าน พ่อเพลงแม่เพลง วิทยากรที่ให้ความรู้ด้านการร้องเพลงพื้นบ้านโดยเฉพาะ “เพลงโหม่งฟาง” ของจังหวัดตราด ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่อง “เพลงโหม่งฟาง” และ ยังคงดำเนินการสืบทอดอยู่ในปัจจุบัน

2.3 ศิลปินพื้นบ้าน คนใน (Emic) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ทรงภูมิปัญญาด้านเพลง พื้นบ้านโดยเฉพาะ “เพลงโหม่งฟาง” ของจังหวัดตราด ซึ่งเป็นได้รับการสืบทอดและมีความรู้เรื่อง “เพลงโหม่งฟาง”

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเพลงพื้นบ้านในจังหวัดตราด

3. ขอบเขตเนื้อหา

3.1 ความหมายกระบวนการเรียนรู้และการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลง โหม่งฟาง” ของชุมชนในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

3.2 ประสบการณ์ในการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลงโหม่งฟาง” ของ ชุมชนอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

3.3 กระบวนการเรียนรู้และการสืบทอด “เพลงโหม่งฟาง” ของชุมชนในอำเภอเมืองตราด

3.4 แนวทางในการธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลงโหม่งฟาง” ของจังหวัดตราด

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ระหว่างเดือนสิงหาคม 2549-เดือนมีนาคม

2550

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพลงโหม่งฟาง หมายถึง เพลงโหม่งฟางเฉพาะของจังหวัดตราด ซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้าน ชนิดหนึ่ง คล้ายกับเพลงสงฟางของภาคกลาง ต่างกันที่ทำนอง ซึ่งถูกปรับให้สอดคล้องกับน้ำหนัก เสียงและจังหวะพูดของภาษาถิ่นในจังหวัดตราดที่ค่อนข้างลงเสียงหนักกว่าถิ่นอื่น ๆ ในภาค ตะวันออก ใช้ร้องในงานลงแขกนวดข้าว ขณะทำการสงฟาง เนื้อร้องสั้น ง่ายต่อการโต้ตอบ ผู้ที่ ไม่ได้ร้องในขณะนั้นก็จะเป็นผู้คอยร้องรับและให้จังหวะ ซึ่งจะมีการร้องประสานโต้ตอบกัน เพื่อ แสดงความรู้ความสามารถในเชิงภาษาและประสบการณ์ชีวิต

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ ความตระหนักรู้ กระบวนการ ได้มา การเก็บรักษา และการเผยแพร่องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ

อาจเป็นความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่ โดยชุมชนหรือความรู้ที่ได้รับจากภายนอก แล้วนำมาปรับเปลี่ยน โดยประชาชนในชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของท้องถิ่น

3. ผู้ทรงภูมิปัญญา หมายถึง พ่อเพลง แม่เพลงที่มีความรู้ด้านการร้องเพลง “โหงฟาง” ของจังหวัดตราด ที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ การสืบทอดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องสามารถถ่ายทอดความรู้ เล่าประสบการณ์องค์ความรู้ในการร้องเพลง “โหงฟาง” จังหวัดตราด ทำให้เกิดการเรียนรู้และ สืบทอดจากรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้

4. การให้ความหมาย หมายถึง การให้คุณค่าความสำคัญ ที่เป็นแนวคิด หรือ แนวทางในการกระทำกิจกรรมนั้น ๆ เช่น ความหมายของการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ การให้คุณค่าแก่สิ่งที่เป็นความคิดหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นมา และเป็นที่ยอมรับแก่คนในชุมชนนั้น หรือกลุ่มคนในชุมชนนั้นร่วมกันจัดกิจกรรมที่ดี มีคุณค่าเพื่อให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่ต่อไป

5. ประสบการณ์ หมายถึง ปรากฏการณ์ที่คนในชุมชนได้พบ สัมผัส มีส่วนร่วม ในการกระทำต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเน้นที่ประสบการณ์ในการเรียนรู้และสืบทอด

6. กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอนที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในทางที่เหมาะสม ในงานวิจัยนี้จะหมายถึงขั้นตอนที่ทำให้คนในชุมชนเกิดความรู้ เกี่ยวกับ “เพลงโหงฟาง” และสามารถร้องเพลง แต่งเนื้อร้อง และท่วงทำนองตลอดจนสามารถ แสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ได้

7. กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ขั้นตอนการเผยแพร่ การ ถ่ายทอดความรู้ เทคนิควิธี แนวคิด และจิตวิญญาณของภูมิปัญญาด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งงานวิจัยนี้คือการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น “เพลงโหงฟาง” ของจังหวัดตราด ในการร้องและเล่นอย่างถูกต้องตามแบบแผนสู่คนรุ่นต่อไป

8. การสืบทอดเพลงโหงฟาง หมายถึง การธำรงรักษาเพลงโหงฟางที่สะท้อนถึง คุณค่าทางจิตใจที่คนในสังคมมีต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพิธีกรรมเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของชุมชน ให้ คงอยู่ต่อไปและการถ่ายทอดแก่นุชนรุ่นหลัง โดยให้คงความเป็นเพลงโหงฟางจังหวัดตราดสืบทอดไป ในอนาคต

9. การธำรงรักษา หมายถึง การสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การเห็น คุณค่าในการที่จะดำรงรักษาไว้ให้ยังคงอยู่

10. เสากะเอียด หมายถึง เสาลักหรือเสาเอกตั้งไว้กลางลานอย่างมั่นคงเพื่อนำฟ่อนข้าว มาวางล้อมรอบเสานี้ให้แน่น ที่เรียกว่าตักฟ่อน แล้วนำควายมาผูกเรียงกันเป็นแถวปลายเชือก ด้านหนึ่งมัดไว้รอบเสาล้อม ๆ เพื่อให้ควายวิ่งย่ำบนฟ่อนข้าวเป็นแถววนไปรอบ ๆ เรียกว่าพวน ควาย สำหรับเสากะเอียด ชาวนามักนำดอกไม้ธูปเทียน/ บายศรี หรือประดับประดาส่วนยอดเสา

ให้สวยงาม อาจผูกด้วยผ้าแดง หรือผ้าขาว บางท้องถิ่นนิยมนำสร้อยคอทองคำไปแขวนไว้ด้วย เพื่อเป็นสิริมงคล และถือเป็นเคล็ดว่าจะทำให้ได้ข้าวมากส่งผลให้เจ้าของนาร่ำรวยมีเงินทอง

11. ลาน หมายถึง การปรับพื้นดินในท้องนา หลังจากเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วชาวนาจะตัดขังข้าวให้ชิดพื้นดินให้มากที่สุด ใช้จอบตากลานอีกครั้งเป็นการปรับพื้นให้เรียบที่สุดเป็นรูปวงกลม หลังจากนั้นใช้มูลควายผสมน้ำนำไปทารอบ ๆ ลานดิน ตากลานไว้ให้แห้งสนิทจะได้ลานที่มีพื้นเรียบแข็ง เมื่อนวดข้าวเมล็ดข้าวจะไม่หลุดหรือฝังลงในดิน